

ROVANIEMEN HALLINTO-OIKEUS
PL 8112, Valtakatu 17, 96101 ROVANIEMI
Puhelin 029 56 42900
Faksi 029 56 42995
Sähköposti rovaniemi.hao@oikeus.fi

LAUSUNTO

HKA 6/2012

16.4.2012

H 00005/12

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön kirje 16.3.2012

ALOITE JA ARVIOMUISTIO OSAKEYHTIÖLAIN 18 LUVUN MUUTTAMISEKSI LUNASTUSRIIDOISSA

Rovaniemen hallinto-oikeus yhtyy arviomuistiossa esitettyihin kannanottoihin ja esittää lisäksi pyydettyä lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Hallinto-oikeus ei kannata Keskuskauppakamarin ja sen lunastuslautakunnan ehdotusta välitystuomion muutoksenhaun osalta niin, että valitusasteena toimisi käräjäoikeuden asemesta hovioikeus. Muutoksenhakujärjestelmän muuttaminen esitetyin tavoin ei ole perusteltua. Tältä osin hallinto-oikeus viittaa oikeusministeriön arviomuistiossa esitettyihin näkökohtiin.

Sen sijaan esitystä lunastuslautakunnalle annettavasta harkintavallasta sen suhteen, onko OYL 18 luvun 5 §:ssä tarkoitetun uskotun miehen määrääminen tarpeen, on pidettävä perusteltuna. Lainkohta muodostaa poikkeuksen hakemusasioita koskevasta pääsäännöstä, jonka mukaan hakemusasioissa avustajaa ei määrätä ilman erityisen painavia syitä. Lunastuslautakunnan harkintavallan myötä uskotun miehen määräämisen edellytykset saataisiin periaatteiltaan paremmin vastaamaan oikeudenkäyntiavustajia koskevaa lainsäädäntöä. Harkintavallan antamiseen lunastuslautakunnalle ei ole estettä myöskään asianosaisten oikeussuojan perusteella.

Lainmuutoksen yhteydessä on myös tarpeen selventää tilannetta hallinto-oikeudellisen muutoksenhaun osalta lunastuslautakunnan päättäessä siitä, ettei uskotun miehen määräämistä haeta, tai kun lunastuslautakunta päättää välimiesten valinnasta.

Arviomuistiossa esitettyä valituskieltoa lunastuslautakunnan päätökseen olla hakematta uskotun miehen määräystä on pidettävä perusteltuna, kun otetaan muiden muistiossa mainittujen seikkojen ohella erityisesti huomioon mahdollisuus valittaa välitystuomion pääasiaratkaisusta käräjäoikeuteen sekä se seikka, että vähemmistöosakkaalla on joka tapauksessa oikeus saada lunastusvastike osakkeesta.

Arviomuistiossa ehdotettua valituskieltoa välimiesten valintapäätöksestä voidaan pitää sellaisena vähäisenä poikkeamisena muutoksenhakuoikeudesta, joka ei vaaranna oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin edellytyksiä. Tilanne on rinnastettavissa tilintarkastuslain 54 §:n 1 momentissa säädettyyn muutoksenhakukieltoon tilintarkastuslautakunnan päätöksestä. Lisäksi on otettava huomioon asianosaisten mahdollisuus hakea edellä mainituin tavoin muutosta välitystuomioon yleisessä tuomioistuimessa. Asiaan osallisten oikeussuojan tarpeen ei siten voida katsoa vaarantuvan valituskiellon takia.

Arviomuistioon liittyvän lakiehdotuksen 5 §:n 1 momenttiin näyttäisi pujahtaneen sanonnallinen virhe, kun tekstin alleviivatussa osassa käytetään sanaa *perusteltuna*. Jotta asia tulisi oikein ymmärretyksi, tulisi käyttää mainitun sanan asemesta sen negaatiota eli sanaa *perusteettomana* tai sitten sanaa *tarpeettomana*.

Ylituomari

Pirkko Wesslin-Nenonen

Hallinto-oikeustuomari

Antti Pekkala